

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Divi Bambergenses S. Henricvs Imperator S. Kvnegvndis
Imperatrix S. Otho Episcopvs**

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

XVIII. Aduentus Leonis IX. in Germaniam. Confirmantur ab eodem Ecclesiae
Bambergensis priuilegia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41527

poteris, si magistram charitatem habueris. Quam qui secutus fuerit, à recto aliquando tramite non recedit.

Ecce, frater charissime, inter multa alia ista sacerdotij; ista sunt pallij. Quæ, si studiose seruaueris, quod de foris accepisse ostenderis, intus habebis. Sancta Trinitas fraternitatem vestram gratia suæ protectionis circundet, atq; ita in itineris sui via nos dirigat, vt post huius vitæ amaritudinem ad æternam dulcedinem peruenire mereamur. Data III. Nonas Ianuarij, Anno Domini Leonis Papæ IX. Indictione sexta.

CAPVT XVIII.

Aduentus Leonis IX. in Germaniam. Confirmantur ab eodem Ecclesiæ Bambergensis priuilegia.

Dem quoq; Præsul Apostolicus, inuitante HEINRICO Imperatore, Theutonicas partes adiens Ratisponam venit, sanctumq; VVolfgangû eiusdem Urbis Episcopum de tumultu leuauit; inde Babenberc cum ipso Imperatore transiens, priuilegia eiusdem loci à Cancellario suo Friderico, qui sibi postea successit, perspici & coram Imperatore populoq; pronounciari mandauit, & sua auctoritate illa confirmauit. Cuius nimirum confirmationis descriptio in hunc modum se habet.

LEO Episcopus, seruus seruorum DEI Hartuico Babenbergensis Episcopo, sibiq; Cannonicè in Sede Episcopatus successuris in perpetuum, æternam in Domino salutem. Cum exigente cura pastorali totius sanctæ Ecclesiæ DEI, nobis DEI prouidentia commissæ, in partes Germaniæ uenisset, quæ Orientali Franciæ adiacent, prece dilectissimi filij nostri HEINRICI secundi, Imperatoris, & tertij Regis, ac supra fari dilectissimi confratri nostri Episcopi Hartuici Babenberc uenimus, & in die natalis beati Lucæ Euangelistæ inter Missarum solennia cum Verbum DEI haberemus ad populum, præsentem nominato charissimo filio HEINRICO, & Episcopis quàm plurimis astantibus, etiam laicis, & diuersis potestatibus seculi, relecta sunt prædecessorum nostrorum priuilegia, quibus idem locus fundatus & corroboratus est, auctoritate Romana sanctæ Sedis Apostolicæ; relecta est

Leo IX. Bambergæ concionatur ad populum.

ibi

ibi & conscriptio, & confirmatio VVirzeburgensis HEINRICI Episcopi, qua praedictam Babenbergensem Ecclesiam banno Episcopali, & Episcopij termino, accepta placita commutatione firmavit; quae sic acta est.

Dum HEINRICVS in Imperio primus, in regno secundus, diuini ignis amore succensus, de praedijs, qua DEI gratia, hereditario iure in sua possessionis dominium peruenerant, DEI seruitium augere construendo Episcopatum, atq; ordinando desideraret, quod id legitime, rationabiliterq; fieri potuisset, HEINRICVM venerabilem VVirzeburgensis Ecclesiae prouisorum, quatenus praedictum locum Babenberc nuncupatum, cum pago Ratenzgawe qui dicitur, qui ad suae dioeceseos statum pertinere videbatur, de suo iure in eius ius, ad id perficiendum, transfunderet, studiosè cepit flagitare. Qui, quoniam iustae, & rationabiles causae videbantur, eiusdem inuictissimi Regis petitionibus acquiescens, cum communi cleri sui atq; militum, nec non totius populi consilio & consensu, praesatum locum cum praedicto pago, tribus parochianis Ecclesijs cum suis adiacentis, exceptis, quarum nomina sunt haec; VVachenrode, Ionerstat, Mülbusen, omni postmodum remota contradictione, suae potestati tradidit. Alterius autem pagi, qui Volc velt nominatur, in quo praesatus locus situs est, partem eidem Regi cæcessit, quantum est de Babenberc vsq; ad flumen VVraha, de VVraha in Katzenz am flumen, & sic iuxta decursum eiusdem fluminis in Moin, & inde ad riuulum VVichibach, deinde ad caput eiusdem riuuli, sicq; qua citissime, ac proxime perueniri potest ad VVraha. Et vt haec traditio firma, & inconuulsa permaneret, ipse praedictus Praesul HEINRICVS cum Canonicis suis corroborauit, & subscripsit.

Qua subscriptione relecta, cum iuxta votum omnium; (quia semper iustis operibus fauorem debemus) & nos praedictum venerabilem locum Apostolica auctoritate vellemus corroborare, ipse praenominatus eiusdem loci Episcopus Hartuicus proclamationem suam fecit; quia locus suus à Clericis Adalberonis VVirzeburgensis Episcopi temeraria praesumptione inuasus esset. Quod nos, quia (vtrig; Apogr. Bamb.) Episcopi praesentes aderant, inter quos causa stabat, ibidem volentes discutere, Adalberoni Episcopo, à quo iniuria illata erat, deliberationem fecimus, vt obiectionem hanc, si posset, refelleret; si non, iustitia satisfaceret. Tum ille, inuito cum suis omnibus, qui aderant, Clericis & Laicis consilio, regrediens ad ambonem, de illata iniuria se cum satisfactione excusauit, & de omnibus, quae ad bannum, & Episcopalem iustitiam, & potestatem Babenbergensis Ecclesiae Christi pertinerent,

ex tunc & deinceps renunciauit, exceptis his causis, quas de bonis vtriusq; Episcopij, ipsi inter se Episcopi possent legaliter desinire.

Verum nos, sicut semper de profectu gaudemus fidelium, & iustis operibus debemus augmentum, eundem Babenberc locum ab antecessoribus nostris corroboratum, Apostolica auctoritate viua voce corroborauimus; & eandem corroboracionem nunc etiam literis signauimus, vt eundem locum, & omnia, quae ibidem DEO, sanctoq; Petro à felicis memoriae HEINRICO secundo rege, & primo Imperatore tradita sunt, & quae in posterum iure acquiri possunt, vel iuste acquisita sunt, praedia, mancipia, aurum, argentum, pallia, vasa, ornamenta, & alia utensilia nemo audeat in perpetuum surripere, auferre, aut commutare, nisi ad vtilitatem eiusdem Ecclesiae. Sed Episcopus eiusdem loci, vel qui in perpetuum eiusdem fuerint successores, secunda eas possideant tranquillitate, ac liberam habeant potestatem, aut dominationem omnes res & proprietates eius loci ordinare atq; componere vel augmentare: Dissipare vero atq; confundere, nullam habeant inde potestatem aut dominationem.

Insuper pro nostra auctoritate sancimus, vt in terminis eiusdem Ecclesiae nulla sit infestatio tyrannorum, vel aliorum quorumlibet hominum prauorum, siue sint in ciuitate ipsa Babenberc, siue in castellis, villis, seruis, ancillis, tributariis, decimis, forestis, siluis, venationibus, piscationibus, molendinis, campis, pratis, pascuis, agris cultis & incultis, aut quidquid modò illuc pertinet, aut in futurum iuste acquiri poterit, per nostra Apostolica auctoritatis priuilegium corroboratum, in secura permaneat quiete. Nullus ibi Comes aut Iudex, placitum seu districtionem aliquam facere, vel tenere audeat, nisi quam per concessionem gloriosissimi Imperatoris secundi HEINRICI, vel successorum eius, Episcopus eiusdem loci deliberauerit; nulla in aliqua dignitate posita magna paruaq; persona per violentiam irruat. Sit ille Episcopatus liber Romano tantum Mundeburdio subditus: quatenus Episcopus liberius & delectabilius cum Clericis suis seruitio DEI possit insistere, & HEINRICI primi Imperatoris, eiusdem loci venerabilis fundatoris, nostriq; ac successorum nostrorum, HEINRICI quoq; charissimi filij nostri, secundi Imperatoris, atq; omnium, quibus debitores sunt, memoriam iugiter habere. Sed tamen idem Episcopus suo Metropolitanò Episcopo Moguntino in Canonici causis tantummodò sit subiectus, & obediens.

Deliberatis igitur, sancitis, ac corroboratis omnibus supra dictis rebus, eidem sancto loco placuit addendum insigne honoris Ecclesiastici à nostra
Apostolica

Apostolica auctoritate; ducti amore, & reuerentia Clementis, pie memorie, * *Dispositionis.*
 predecessoris nostri, quem DEVS miro * dispensationis ordine, à prelatione
 huius loci ad sancta Romanæ, Catholica & Apostolica Ecclesia apicem di-
 gnatus est auertere, & mirabilis è Romanis finibus defunctum corpus eius
 reducere: volens hanc Ecclesiam, vt aestimamus, quasi nouam, tanto decora-
 tam esse patrono, & Romanam contentam, & sufficienter preteritis & fu-
 turis patribus manere ornata: quin etiam amore, & desiderio fratrum,
 qui nos in suis recipere Ecclesiasticis stipendiis & quoridianis, vnum nostra
 * *Nostra Vice.*
 * vicissitudine regere fratrem, mitras gestare conce dimus licentiam, ea scili-
 cet ratione, vt ab Episcopo prouideantur digniores, & honestiores presbyte-
 ri, & diaconi, qui bonis moribus, vel maturis etatibus, vel etiam prelatio-
 nibus ipsius loci emineant, his videlicet diebus; in Natali Domini & salua-
 toris nostri IESU Christi, & in cena Domini, & in Sabbatho sancto, & in
 die gloriose resurrectionis eiusdem, & sancta Pentecoste, & in die S. Georgij,
 & in die S. S. Petri & Pauli, & assumptionis beatissima MARIÆ, &
 S. Dionysii, pro reuerentia nostri prelibati predecessoris Domni Clementis
 Papa, cuius anniuersarius dies tunc ab eisdem fratribus agitur: & in anni-
 uersario die Domni HENRICI Imperatoris, eiusdem loci venerabilis
 constructoris. His verò concedimus hanc dignitatem, qui tantum specialiter
 excubant, vel deseruiunt apud predicti predecessoris nostri sepulchrum.
 Contentos tamen his sancimus diebus fore, nec vltra à quoquam tenerè v-
 surpari, ne honor proprius Apostolice Sedis vilescat.

Hec verò omnia supra dicta obseruari, & custodiri in perpetuum no-
 stra Apostolica auctoritate decernimus, confirmamus, & roboramus. Qui
 verò, quod absit, huius nostri priuilegij temerarius transgressor extiterit,
 DEI & beatissima MARIÆ, & beatorum Petri & Pauli, omniumq; * *Et nostra*
 sanctorum * eterna maledictione maledicatur, & perpetui anathematis *Apogr. Bamb.*
 vinculis innodetur, nisi digna satisfactione respuerit, & Canonicè satisfac-
 erit. Qui verò pio corde huius obseruator priuilegij extiterit, DEI omni-
 potentis & almæ MARIÆ, & beatorum Apostolorum Petri & Pauli bene-
 dictione ditatus, eterni regni particeps fieri mereatur. Data per manus Fri-
 derici Diaconi Bibliothecarij & Cancellarij Sancta Romana Catholica &
 Apostolica Ecclesia, Anno Dominicæ Incarnationis M. L. I. I. Anno
 vero Pontificatus Domni Leonis noni

Papa IV.

D 3

CAPVT